

Ethiek en veiligheid voor ingenieurs en architecten

Column - Shahid Suddle - 21 november 2024

Regelmatig denk ik aan stelling 8 van mijn proefschrift (Suddle, 2004): ‘Het vak veiligheid hoort in het lesprogramma van een technische opleiding, met name als men bedenkt dat het vak ethiek reeds een onderdeel hiervan is’. Enerzijds geeft de stelling hoop: veiligheid wordt in de toekomst onderdeel van het curriculum van technische opleidingen. Anderzijds laat het zien dat ethiek en veiligheid de basis van technici (ingenieur en de architect) is of beter: zou moeten zijn. Helaas is dit nog niet vanzelfsprekend. Naar mijn idee zijn ethiek en veiligheid in ontwerp en uitvoering zelfs belangrijkste kernwaarden!

Ethiek en veiligheid voor ingenieurs en architecten

Column - Shahid Suddle - 21 november 2024

Dat ethiek en veiligheid voor technici aandacht behoeven bespreek ik vaak met technici bespreek aan de hand van de volgende standpunten:

1. Elk voorzien ongeluk in de bouw kan worden voorkomen, tenminste als je er bewust van bent en als je het ongeluk wilt voorkomen.
2. Onvoorziene ongelukken als meteorietinslagen, aardbevingen, tornado's, acute hartfalen etc., zijn niet te voorkomen.

Ethiek en veiligheid voor ingenieurs en architecten

Column - Shahid Suddle - 21 november 2024

Technici zijn het met het tweede standpunt gauw eens. Bij het eerste voorbeeld ontstaat discussie. ‘Niet mee eens, want 100% veiligheid bestaat niet. Iemand kan bijvoorbeeld altijd onbewust een handeling uitvoeren waardoor hij struikelt en . Daar kun je niks aan doen. Dit is allemaal theorie’. Het zijn slechts enkele argumenten van deze dappere technici.

Ethiek en veiligheid voor ingenieurs en architecten

Column - Shahid Suddle - 21 november 2024

Mijn reactie hierop is dat als je iemand bewust kan maken om het struikelen te voorkomen, je het ongeluk kunt voorkomen. Daarop wordt gereageerd: ‘Maar dan moeten we bij elke bouwvakker 100 politieagenten / toezichthouders neerzetten. Moet je kijken hoeveel dat gaat kosten’. Glimlachend antwoord ik dan: ‘Het kan dus!’ Je bent je bewust van het risico, alleen grijp je niet in omdat het een centenkwestie wordt.

Ethiek en veiligheid voor ingenieurs en architecten

Column - Shahid Suddle - 21 november 2024

Wat ik gevaarlijker vind is dat sommige techneuten zelfs de intentie niet uitspreken om ongelukken te willen voorkomen. Zo raak ik de ethische snaar van de techneut: je weet dat er ongelukken kunnen gebeuren, maar je kunt (of wilt) er niks aan doen omdat ingrijpen of bewustmaken geld kost.

Ethiek en veiligheid voor ingenieurs en architecten

Column - Shahid Suddle - 21 november 2024

Ook poept de vraag op: hoe veilig is veilig genoeg? Dit zijn lastige ethische vragen voor ingenieurs en de architecten. De ethiek probeert de criteria vast te stellen waarmee een handeling als goed of fout kan worden gekwalificeerd, en waarmee de motieven en consequenties van deze handeling kunnen worden geëvalueerd. Ethisch gezien is de vraag of geld het criterium is voor een goede of foute handeling of beter gezegd: voor het al dan niet voorkomen van een ongeluk.

Ethiek en veiligheid voor ingenieurs en architecten

Column - Shahid Suddle - 21 november 2024

Het is voor mij duidelijk dat veiligheid en dus ethiek voor de ingenieur en architect ontzettend belangrijk zijn. Dat begint in de collegebanken. Gelukkig hebben veel technici in ieder geval de intentie om ongelukken te voorkomen. Toch is er een lange weg te gaan om de ongelukken in de bouw te verminderen. Daar werk ik met collega's in het werkveld aan. Ik stel de ingenieurs en architecten gerust: kosteneffectiviteit van maatregelen neem ik uiteraard in ogenschouw.

Ethiek en veiligheid voor ingenieurs en architecten

Column - Shahid Suddle - 21 november 2024

Nu stop ik met denken over mijn stelling 8.